

عنوان مقاله:

آگاهی و توجه در رکن روانی قتل عمدی در نظام حقوقی ایران و آمریکا

محل انتشار:

دوفصلنامه آموزه های حقوق کیفری، دوره 14، شماره 13 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

کیومرث کلانتری - دانشیار دانشگاه مازندران

رضا رضایی - دانشجوی دکتری حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه مازندران

جواد مصلحی - دانشجوی دکتری حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

در حقوق کیفری ایران، قانون گذار علاوه بر عنصر قصد، آگاهی و توجه را البته صرفاً در رفتارهای نوعاً کشنده به عنوان ضابطه رکن روانی جنایات عمدی پذیرفته است؛ به گونه ای که فقدان هر یک از این دو، موجب عدم انطباق رفتار ارتكابی با عنوان قتل عمدی و در نتیجه تحقق صور دیگر آن یعنی قتل های شبه عمد یا خطای محض می گردد. هر کدام از این دو، مفهوم خاص خود را دارند؛ آگاهی به معنای علم ذاتی یا حصولی نسبت به عملی است که نوعاً یا شخصاً یا با لحاظ اوضاع و احوال حاکم بر آن موجب قتل می شود و توجه، ناظر به مرتکب در زمان و مکان معین نسبت به امری می باشد. وجود آگاهی دلیل بر وجود توجه نیست و توجه نیز دلیل بر وجود آگاهی نمی باشد. در مقررات کیفری و رویه قضایی آمریکا هرچند آگاهی مرتکب نسبت به احتمال وقوع قتل و موضوع جرم جهت تحقق رکن روانی قتل عمدی ضروری دانسته شده، بی توجهی فاحش مرتکب نیز نسبت به اوضاع و احوال موجود و نتایج احتمالی رفتار می تواند متهم را به سوی محکومیت به قتل عمدی سوق دهد. به عبارت دیگر، عنصر معنوی لازم جهت تحقق قتل عمدی در آمریکا به گونه ای گسترده تر از مقررات فعلی ایران بوده، به طوری که علاوه بر قصد مجرمانه و آگاهی به امکان وقوع قتل، بی توجهی فاحش نیز در این حوزه قرار می گیرد

کلمات کلیدی:

آگاهی، توجه، رکن روانی، قتل عمدی، ایران و آمریکا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1046126>

